

EDUSKUNNAN VASTAUS 76/2007 vp

Hallituksen esitys laeiksi joukkoliikenteen tarkastusmaksusta annetun lain 1 ja 2 §:n sekä Pääkaupunkiseudun yhteistyövaltuuskunnasta annetun lain 2 §:n muuttamisesta

Asia

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä laeiksi joukkoliikenteen tarkastusmaksusta annetun lain 1 ja 2 §:n sekä Pääkaupunkiseudun yhteistyövaltuuskunnasta annetun lain 2 §:n muuttamisesta (HE 98/2007 vp).

Valiokuntakäsittely

Liikenne- ja viestintävaliokunta on antanut asiasta mietinnön (LiVM 8/2007 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

joukkoliikenteen tarkastusmaksusta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan joukkoliikenteen tarkastusmaksusta 11 päivänä toukokuuta 1979 annetun lain (469/1979) 1 §:n 1 momentti, 2 §, 6 §:n 1, 2 ja 4 momentti, 6 a ja 7 §, 13 §:n 1 ja 3 momentti sekä 13 a §:n 1 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 448/2006, seuraavasti:

1 §

Soveltamisala

Oikeus tarkastusmaksun perimiseen ilman asianmukaista matkalippua joukkoliikenteessä matkustavalta voidaan myöntää kunnalle sekä Pääkaupunkiseudun yhteistyövaltuuskunnalle, jolle rautatieliikenteen osalta voidaan myöntää oikeus tarkastusmaksun keräämiseen valtakunnallisesti.

— — — — —

2 §

Tarkastusmaksun perimisoikeuden saaneiden tahojen välinen yhteistoiminta

Edellä 1 §:n 1 momentissa tarkoitettut julkisyhteisöt voivat sopia toimivaltansa piirissä olevien tarkastusmaksujen perimisestä yhteistoiminnassa. Kunnat voivat myös sopia yhteistoiminnan järjestämisestä niin, että tarkastusmaksujen periminen annetaan toisen kunnan tai Pääkaupunkiseudun yhteistyövaltuuskunnan hoidet-

tavaksi yhden tai useamman kunnan puolesta siten kuin kuntalaissa (365/1995) ja Pääkaupunkiseudun yhteistyövaltuuskunnasta annetussa laissa (1269/1996) säädetään. Yhteistoimintaa koskeva sopimus on toimitettava liikenne- ja viestintäministeriölle tiedoksi tai liitettävä tarkastusmaksun perimisoikeutta koskevaan hakemukseen, jos tarkastusmaksut on alun perin tarkoitettu periyä yhteistoiminnassa.

6 §

Matkalippujen tarkastajat

Matkalippujen tarkastajan hyväksyy tehtävänsä se poliisilaitos, jonka toimialueeseen tarkastusmaksun perimisoikeuden saanut kunta kuuluu taikka jonka toimialueella 1 §:n 1 momentissa mainitun muun julkisyhteisön kotipaikka on.

Tarkastajaksi hyväksytään tarkastusmaksun perimisoikeuden saaneen julkisyhteisön palveluksessa virkasuhteessa oleva henkilö, joka:

- 1) on täyttänyt 18 vuotta;
- 2) on suorittanut hyväksytysti liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella tarkemmin säädetyn koulutuksen, joka sisältää ainakin perehdyttämisen asianomaiseen joukkoliikenteeseen ja sen maksujärjestelmään, joukkoliikenteen tarkastusmaksua koskeviin säännöksiin ja määräyksiin sekä tarkastajan tehtäviin ja niiden toteuttamisessa tarvittaviin oikeuksiin ja velvollisuuksiin ja niihin liittyvään vastuuseen; sekä
- 3) tunnetaan rehelliseksi ja luotettavaksi ja joka on henkilökohtaisilta ominaisuuksiltaan tehtävään sopiva.

Tarkastaja on tehtävässään poliisin valvonnan alainen. Jos tarkastaja toimii velvollisuksiensa vastaisesti tai osoittautuu muutoin tehtävään sopimattomaksi, poliisi voi peruuttaa tarkastajan hyväksymisen tai, jos peruuttaminen olisi oloihin nähden kohtuutonta, antaa hänelle varoituksen. Hyväksyminen on peruutettava, jos tarkastaja tai hänen työnantajansa sitä pyytää tai tarkastajan virkasuhde päättyy taikka julkisyhteisön oikeus tarkastusmaksun perimiseen peruutetaan. Jos hyväksyminen peruutetaan, tar-

kastajan on luovutettava tarkastuspassinsa poliisille.

6 a §

Tarkastuksessa apuna olevat järjestyksenvalvojat

Matkalipun tarkastuksessa voi olla apuna tarkastusmaksun perimisoikeuden saaneen julkisyhteisön toimeksiannosta järjestyksenvalvoja, joka on järjestyslain (612/2003) mukaisesti asetettu liikenneasemalle tai joukkoliikenteen kuluneuvoon ylläpitämään järjestystä ja turvallisuutta. Järjestyksenvalvojan tulee olla suorittanut hyväksytysti soveltuvin osin 6 §:n 2 momentin 2 kohdassa tarkoitettua koulutuksen.

Tarkastusmaksun perimisoikeuden saanut julkisyhteisö ja järjestyksenvalvojan työnantaja sopivat matkalipun tarkastuksessa avustavien järjestyksenvalvojien tehtävien suorittamisesta.

Tarkastusmaksun perimisoikeuden saaneen julkisyhteisön on pidettävä luetteloa järjestyksenvalvoista, joille se on antanut toimeksianton avustaa matkalippujen tarkastuksessa. Mitä 6 §:n 3 momentissa säädetään tarkastuspassista, sovelletaan myös tarkastuksessa apuna olevaan järjestyksenvalvojaan.

Tarkastusmaksun perimisoikeuden saaneen julkisyhteisön on peruutettava tarkastuksessa apuna olevan järjestyksenvalvojan toimeksianto, jos tämä toimii velvollisuuksiensa vastaisesti tai osoittautuu tehtävään muutoin sopimattomaksi taikka jos toimeksiantajan oikeus tarkastusmaksun perimiseen peruutetaan. Jos toimeksianto peruutetaan, järjestyksenvalvojan on luovutettava tarkastuspassinsa poliisille.

7 §

Tarkastusmaksun perimisoikeuden peruuttaminen

Liikenne- ja viestintäministeriön on peruutettava julkisyhteisön oikeus tarkastusmaksun perimiseen, jos:

- 1) julkisyhteisö sitä pyytää; tai
- 2) tarkastustoiminta on lopetettu.

Liikenne- ja viestintäministeriö voi peruuttaa julkisyhteisön oikeuden tarkastusmaksun perimiseen, jos:

1) julkisyhteisö on toiminut olennaisesti vastoin tätä lakia tai sen nojalla annettuja säännöksiä;

2) julkisyhteisö on toiminut olennaisesti vastoin oikeuden myöntämistä koskevaan päätökseen liitettyjä keskeisiä ehtoja; taikka

3) tarkastusmaksutoiminnassa on ilmennyt muita vakavia epäkohtia eikä julkisyhteisö ole ryhtynyt välittömästi toimenpiteisiin niiden korjaamiseksi niistä tiedon saatuaan.

Liikenne- ja viestintäministeriö voi 2 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa tarkastusmaksun perimisoikeuden peruuttamisen sijasta antaa perimisoikeuden saaneelle julkisyhteisölle huomautuksen, jos perimisoikeuden peruuttaminen olisi tarkastusmaksujärjestelmän tarkoitus ja tavoitteet huomioon ottaen kohtuutonta tai jos epäkohdat on jo korjattu.

13 §

Muutoksenhaku tarkastusmaksua koskevaan päätökseen

Matkustaja, jolle on määrätty tarkastusmaksu, saa vaatia tarkastajan päätökseen oikaisua 14 päivän kuluessa tarkastusmaksun määräämisestä tarkastusmaksun perimiseen oikeutetun julkisyhteisön tähän tehtävään määräämältä toimielimeltä tai virkamieheltä. Tarkastusmaksun määräämistä koskevaan tarkastajan päätökseen ei saa hakea valittamalla muutosta.

Valitus tehdään sille hallinto-oikeudelle, jonka tuomiopiirissä tarkastusmaksun perimisoikeuden saanut kunta on taikka jossa 1 §:n 1 momentissa mainitun muun julkisyhteisön kotipaikka on. Jos hallinto-oikeus valituksen johdosta poistaa tarkastusmaksun, jäljennös päätök-

sestä on lähetettävä asianomaiselle julkisyhteisölle maksun palauttamista varten.

13 a §

Muutoksenhaku muuhun päätökseen

Tässä laissa tarkoitettuun poliisin tai tarkastusmaksuoikeuden saaneen julkisyhteisön päätökseen saa vaatia oikaisua 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaamisesta. Oikaisua 6 §:n 2 ja 4 momentissa tarkoitettuun päätökseen vaaditaan kirjallisesti poliisilta. Oikaisua julkisyhteisön 6 a §:n 4 momentissa tarkoitettuun päätökseen vaaditaan kirjallisesti julkisyhteisön tähän tehtävään määräämältä toimielimeltä tai virkamieheltä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2008.

Rautatieviraston palveluksessa olevat junaliikenteen tarkastusmaksujen perintää hoitavissa tehtävissä olevat virkamiehet siirtyvät tämän lain voimaan tullessa Pääkaupunkiseudun yhteistyövaltuuskunnan viranhaltijoiksi aikaisempaa vastaavaan tehtävään, jos he eivät ole vastustaneet siirtoa viimeistään yhtä kuukautta ennen siirtymistä. Heidän virkansa Rautatievirastossa lakkaavat tämän lain tullessa voimaan. Virkojen lakatessa niihin perustuneet virkasuhteet päättyvät ilman irtisanomista.

Siirtyvä henkilöstö säilyttää palvelussuhteen perustuvat oikeudet ja velvollisuudet siirtymähetkellä. Oikeuksista ja velvollisuuksista säilyvät kuitenkin vain valtion keskustason virkaehtosopimuksiin sekä yksilöllisiin virkasopimuksiin perustuvat oikeudet ja velvollisuudet sekä siirtymähetken euromääräinen palkka.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Laki

Pääkaupunkiseudun yhteistyövaltuuskunnasta annetun lain 2 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään Pääkaupunkiseudun yhteistyövaltuuskunnasta 30 päivänä joulukuuta 1996 annetun lain (1269/1996) 2 §:ään uusi 2 momentti:

2 §

Tehtävät

koitetun tarkastusmaksun perimisen myös muussa kuin seudullisessa joukkoliikenteessä.

— — — — —
Yhteistyövaltuuskunta voi lisäksi ottaa sopimuksella hoitaakseen joukkoliikenteen tarkastusmaksusta annetun lain (469/1979) 4 §:ssä tar-

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2008.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 12 päivänä marraskuuta 2007